

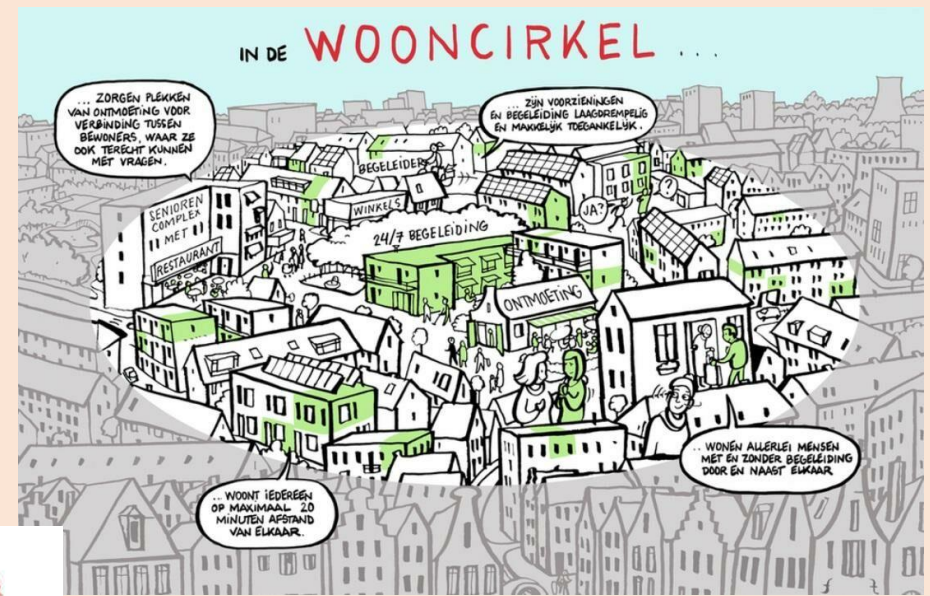

Inclusieve wijken

Beelden, verwachtingen en werkelijkheden....

ZOMAAR WAT IMPRESSIES...

Maar waar hebben we het over..... ?

- Inclusie

- Van wie?

- En waarbinnen?

Maar waar hebben we het over..... ?

- Inclusie
 - *Van wie?* 1) Risicogroepen voor 'exclusie'

- En waarbinnen?

Bevolkingsgroepen die met 'exclusie' te maken kunnen krijgen

- Mensen met niet-zichtbare beperkingen
- Mensen die 'onbegrepen gedrag' vertonen
- Mensen die 'overlast' veroorzaken

Maar waar hebben we het over..... ?

- Inclusie

- *Van wie?* 1) Risicogroepen voor 'exclusie'

- 2) mensen voor wie 'toegankelijkheid' van belang is

- En waarbinnen?

Bevolkingsgroepen die 'beperkingen' ervaren

- Ouderen
- Mensen met motorische beperkingen, al dan niet chronisch
- Mensen met zintuigelijke beperkingen, al dan niet chronisch
- Mensen met chronische aandoeningen...

Maar waar hebben we het over..... ?

- Inclusie

- Van wie? 1) Risicogroepen voor 'exclusie'

- 2) mensen voor wie 'toegankelijkheid' van belang is

- En *waarbinnen*?

Waar is 'inclusie' van belang?

- Directe woonomgeving
- Publieke voorzieningen
- Eigen woning

Is dit allemaal bij elkaar te brengen?

- Mensen met niet-zichtbare beperkingen
- Mensen die 'onbegrepen gedrag' vertonen
- Mensen die 'overlast' veroorzaken

- Ouderen
- Mensen met motorische beperkingen, al dan niet chronisch
- Mensen met zintuigelijke beperkingen, al dan niet chronisch
- Mensen met chronische aandoeningen...

- Directe woonomgeving
- Publieke voorzieningen
- Eigen woning

Waarom zou het niet kunnen?

Maar dan: waarom willen we dit en wat is er nodig...

- Waarom willen we dit....

Zomaar wat ervaringen:

- Input partner van oudere met *dementie*
- Gespreksronde *mentale gezondheid*
- Onderzoek *kwetsbare jongeren*
- Adviestraject *eenzaamheidsinterventies*

Beroep op buurt/buurgenenoten:

- Ontmoeting
- Opvang
- Ondersteuning

Droom of werkelijkheid?

- ‘Wijk’ als thuishaven oud ideaal
 - ‘wijkwelzijnsplanning’ jaren ’70/80 (zie bijv. https://www.canonsociaalwerk.eu/nl_mw/details.php?cps=12&canon_id=377)
 - Vermaatschappelijksidealen in werelden van ggz, van mensen met een beperking, van ouderen
 - Steeds met nadruk op intersectorale aandacht én samenwerking formeel/informeel
- En laten we de ‘hofjes’ niet vergeten....
- Argumenten tegen:
 - Burenruzies
 - Getto’s
 - Cohesie vs adhesie

.... En toch.....

Eenzaamheid

De aanpak van eenzaamheid staat volop in de belangstelling. Met het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid wil de overheid de trend van eenzaamheid onder ouderen doorbreken. ZorgSaamWonen is lid van de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid, een samenwerkingsverband van bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheidsinstellingen. In 2021 stond de eerste ZorgSaamWonen Award in het teken van Eenzaamheid en Wonen. Onder het motto Ruimte voor ontmoeting zijn we op zoek gegaan naar goede voorbeelden waarbij de gebouwde omgeving bijdraagt aan het voorkómen of verminderen van eenzaamheid in wijken, buurten en dorpen. De winnaars waren Inclusief Wonen – Leidenweg Arnhem en Hart van Vathorst in Amersfoort. [Lees meer over deze en andere voorbeelden >>](#)

In 2022 was er opnieuw een ZorgSaamWonen Award. Het thema van deze prijsvraag was 'Buurtroutes'. Hoe kan de fysieke omgeving ontmoeting stimuleren? Hoe verbind je het fysieke en het sociale domein? Onder de titel Buurtroutes gingen we op zoek naar nieuwe ideeën.

Voor de ZorgSaamWonen Award 2022 zijn in totaal 20 inzendingen binnengekomen. DumDum mocht zich de winnaar noemen van de vakjuryprijs, de Achtste Tafel van Kampen ging er met de publieksprijs vandoor.

[Bekijk de inzendingen van 2022 hier nogmaals >>](#)

[Bekijk ook de inzendingen van 2021 >>](#)

In huidige discussie rond 'eenzaamheid', maar ook langer thuis wonen ouderen en mensen met zorgvraag: hernieuwde aandacht voor 'wijkwarmte'..

Vraagstuk actueler, dringender dan ooit...

Maar dan: waarom willen we dit en wat is er nodig...

- En hoe doen we dat dan....

Ontmoeting....

- Pleinen en pleintjes - beschut én open
- Levendigheid op straat – wonen, bedrijvigheid
- Ruimte voor langzaam verkeer
- (idealiter...) variatie in woningtypen...
- Straatmeubilair (maar houdt doorgang open...!!)

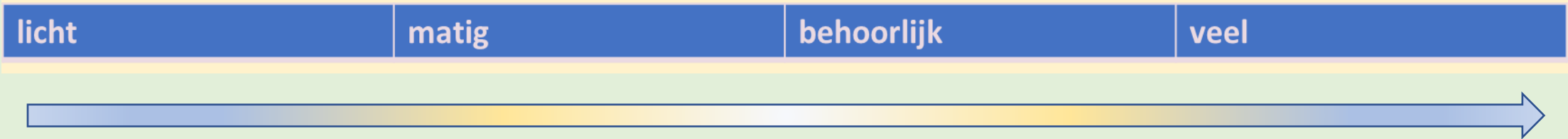
Opvang

- Ongemakkelijkheid overwinnen
- ‘onbegrepen’ ≠ ‘gek’ of, nog erger, ‘gevaarlijk’
- Praatje doet niemand kwaad....
- En kan (maar hoeft niet!!) tot structureel contact leiden
- Rol voor (oude?) ‘welzijnswerker’: community builder⁺

⁺) met kennis van ‘zorgvraagstukken’.

Ondersteuning

- Er zijn grenzen aan wat van buren gevraagd kan worden
- Dat onderkennen en erkennen is eerste stap
- Daarnaast: zichtbare aanwezigheid én betrouwbare bereikbaarheid (gespecialiseerde) professionals onmisbare voorwaarde
- Interprofessionele samenwerking evenzeer

Oude idealen dus
zo gek nog niet...

[Wooncirkels](#)

(Oude?) idealen dichtbij brengen....

- Stap 1: ons (gezamenlijk) afvragen waarom het nog steeds niet lukt....

- Of waarom het toch 'misging'

Financiering?
Regelgeving?
Mensen zelf...

.....

- Stap 2: wegnemen belemmeringen (zo ver het kan) en

- Van daaruit 'ontwerpen', maar vooral ook 'samenwerpen'

(Oude?) idealen dichtbij brengen....

- Stap 1: ons (gezamenlijk) afvragen waarom het nog steeds niet lukt....
- Of waarom het toch 'misging'
- Stap 2: wegnemen belemmeringen (zo ver het kan) en
- **Van daaruit 'ontwerpen', maar vooral ook 'samenwerpen'**

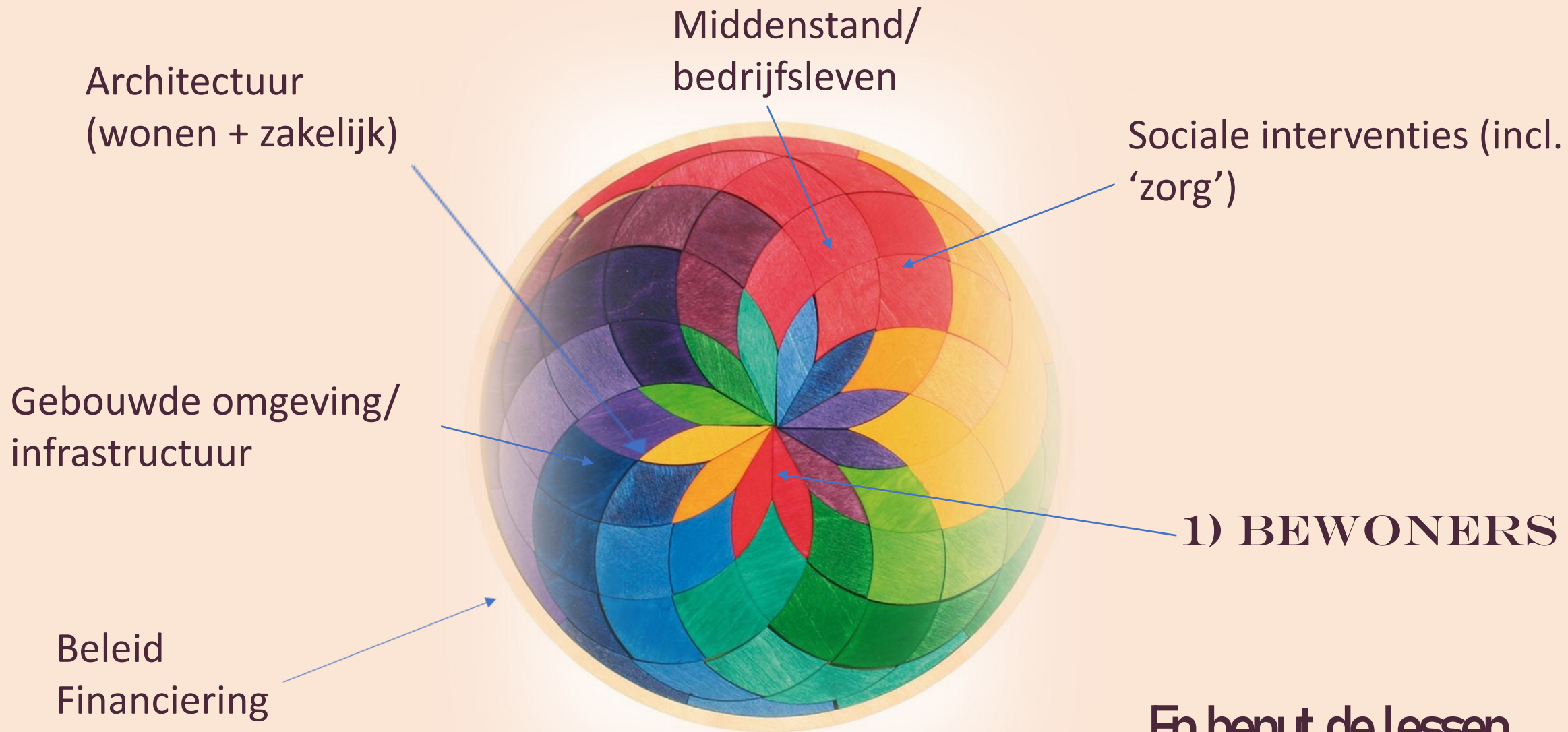
Want ook nadrukkelijk 'ontwerpvraagstuk'

- Toegankelijkheid **woning(en)** zelf

- Woonplattegrond

- Toegankelijkheid **woonomgeving** (stoepen, stoplichten, etc. etc.)

Elk een eigen rol, allemaal nodig

En benut de lessen
uit het verleden !!!